

[Steen.]

sige, at en lægmand som jeg må være henvist til selv at skaffe dem eller tænke sig til dem.

Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen gjorde den bemærkning, at det måske havde været rimeligt, om der i dette udvalg også havde været en repræsentant for landbruget. Må jeg sige til det ærede medlem, at der var skam een. Der var 6 meget fine juridiske navne, og så var der en juridisk sekretær; byerhvervenes befolkning var repræsenteret ved en borgmester, og så var der et amtsrådsmedlem, der også var landmand. Det hele var taget med, men ganske vist i et sådant forhold, at jeg godt forstår, tanken har rejst sig hos det ærede medlem.

Den konklusion, udvalget er kommet til, er, at man bør ophæve denne institution, og hertil har den højtærede minister altså sluttet sig ved at fremsætte for rigsdagen det lovforslag, vi her behandler.

Når jeg så ser lidt på argumenterne, må jeg sige, at særlig overbevisende virker de ærlig talt ikke på mig. Der indledes med — og hvor der er lejlighed til det, gentages det i tale og betænkning —, at det altsammen stammer fra 1795, og så er det meningen, man skal tænke, at det må være gruelig forældet, når det er så gammelt. Nu kan man jo modsætningsvis også slutte, at når noget har bestået uangrebet så længe, må der nok være noget ved det. Der er i hvert fald i den forbindelse een ting, som jeg har fæstet min opmærksomhed ved — der er også loyalt givet meddelelse derom både i den højtærede ministers tale, hvis jeg husker rigtigt, og i udvalgets betænkning —, og det er, at da den store gennemgang af retsreformen fandt sted i 1916, lod man disse bestemmelser blive stående. Jeg føler mig helt sikker på, at det er ikke sket ved uagtsomhed eller forglemmelse. Man har sikkert haft sagen fremme, prøvet argumenterne for og imod, men er altså kommet til det resultat, at dette islæt af lægmands medvirken i forligsbestræbelserne ville man ønske bibeholdt.

Når jeg så iøvrigt ser på hovedargumentet for at ophæve ordningen, forstår jeg det jævnt sagt sådan, at man skønner, det er for få forlig, der opnås, i forhold til de omkostninger, der er forbundet med ordningen. Ja, men af den tabel, der findes i udvalgets betænkning, fremgår det, at forligenes antal dog er ganske anseligt. Selvom det kan regnes ud til at være en beskedent procent, bliver det dog tilsammen adskillige tusinde sager, som domstolene fritages for at beskæftige sig med; og det er mit indtryk, at domstolene i forvejen er hårdt belastet.

Ser vi så på de udgifter, der er forbundet med ordningen, får vi at vide, at hele herligheden koster 160 000 kr., og hvis man undersøger — hvad udvalget selv har gjort — gennemsnitsfortjenesten for dem, der yder deres medvirken i disse forligsbestræbelser, viser det sig, at det drejer sig om 575 kr. for hver.

Man går videre med de argumenter, man med stor fid har samlet, og gør omhyggeligt opmærksom på, afleverer endogså statistik over, hvor gamle de mennesker er, der har med disse sager at gøre, og kommer til det resultat, at det fortrinsvis drejer sig om ældre folk. Man må undskylde mig, men jeg vil her have lov til at sige, at det betragter jeg virkelig som en selvfølge; det tror jeg er en meget stor fordel. Skal folk beskæftige sig med noget sådant som dette med udsigt til held, må det være rolige og besindige folk med en vis livserfaring — det er ikke noget, jeg vil tilråde folk at begynde med. Men man stiller det altså sådan op der er så og så mange procent over 60 år, så og så mange over 70 år; man kan ligefrem læse ud af linierne, hvor det har frydet dem, der skrev det, at det er lykkedes ved at støve landet rundt at finde hele 8, der er over 80 år. Dette synes jeg nu vi skulle have været forskånet for. De 8, man her har fundet, er for mig bevis for, at der endnu er kæmper i Norden. Når folk i en lignende alder kan styre det engelske verdensrige, og når en mand i en lignende alder kan søge at genrejse for det tyske folk de muligheder, der er tilbage efter sidste krig, så er det vel ikke særlig påfaldende, at der findes gamle danskere, som kan få betroet et så beskedent hverv som det, det her drejer sig om. Jeg må derfor sige til den højtærede minister, at på nuværende tidspunkt af mit arbejde med spørgsmålet føler jeg mig ikke af de argumenter, der så beredvilligt er udleveret mig, overbevist om, at det vil være en fordel, at det vil være fremmende for at opnå de flest mulige forligsmæssige afgørelser af tvistigheder — hvad vi vel alle er enige om bør tilstræbes — at gå den vej, der her er anvist. Jeg skal derfor forbeholde mig under den udvalgsbehandling, som der er stillet forslag om, at prøve hele spørgsmålet nærmere, inden jeg og mit parti tager endelig stilling til det foreliggende lovforslag.

Niels Pedersen: Jeg er ligesom det ærede medlem hr. Steen lægmand, og derfor må det jo også være lægmandsbetragtninger, jeg fremkommer med overfor de her foreliggende lovforslag.